

KURJER

WARSZAWA

Niedziela dnia 4 Kwietnia r. 1830.

Wszystko dla wszystkich

POLSKI

Prenumerata miesięczna zlp. 2 gr. 20.

Kwar. zlp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wiadomości Krajowe.

Gazeta *Inwolid Ruski* donosi, że wr. z. 8919 Polaków przyjechało do Rossji europejskiej; zaś wyjechało za granicę 8217; przyjechało więc więcej niż wyjechało 502 Polaków.

Dnia wczorajszego rozstał się z tym światem Ignacy Jaślikowski profesor emeryt w 75 roku swego życia. Po ukończeniu nauk w akademii krakowskiej trzydzieści kilka lat poświęcił stanowi nauczycielskiemu. Stałość charakteru i świecie dochowana skiemu. Stałość charakteru i świecie dochowana skiemu. Stałość charakteru i świecie dochowana skiemu.

W liście z Petersburga pisany, czytamy: Mylnie doniesiono w Warszawie, jakoby Malewski należał do redakcji Tygodnika Petersburskiego; nigdy on do niej nie należał. Chodźko od dawna gości w Persji. Tygodnik wychodzi pod redakcją P. Józefa Przecławskiego. Cena roczna tego Tygodnika wynosi rubli asygnacyjnych 35 z pocztą.

Pisarzy Bajek wszędzie jest wiele, a u nas może najwięcej; pozmyślali oni o zwierzętach, z czego tylko mogli; z rozmaitych ich czynów i zdarzeń wyprowadzili wiele zdań moralnych, lecz te nigdy głęboko w sercu ludzkim nie utkwiły; z tej zapewne przyczyny że nie były prawdziwe. Następujące zdarzenie może będzie lepiej działało: onegdaj wyrwał się koń ze stajni w dziedzińcu pocztowym, i uderzył na wyszłą podobnie z pod zamknięcia krowę. Napastnik stanął na nogach tylnych a bił przedpiemi, napadnięta zaś schyliła głowę ku ziemi i usiło-

wała użyć swój broni. Trwała utarczka dosyć długo; w tém przypadku pies z boku i ledwie zaczął się mieszać do sprawy; rażony końskim kopytem, rozstał się z tym światem. Jakże piękna nauka dla nieproszonych pośredników.

Dnia wczorajszego otworzony został instytut nakadzań lekarskich przy ulicy Pokorniej. Właścicielka nie zaniedbała poczynić wszelkich dogodności przy urządzeniu na nowo tego zakładu lekarskiego; osoby więc chcące używać tego środka lekarskiego w słabościach szczególniej reumatycznych znajdują wszelkie wygody, jakich tylko stan słabych osób wymagać może.

Dziś zrana stopni ciepła 9. — Wczoraj w południe 14.
TEATR NARODOWY. Dziś: Op. Hrabia Ory.
TEATR ROZMAITOSCI. Dziś: kom. Modny ton pod schodami, i kom-op. Dwóch Guwernerów. Jutro: Pietuście lat czyli życie lokaja. (Na dochód ubogich).

Wiadomości Zagraniczne.

Not. **W**iadomości **Z**agraniczne. t za-
robkowy dla poci żeńskiej otrzymał najwyższe potwierdzenie, i na utrzymanie wyznaczoną ma rocznie sumę 95,010. r.

Odessa ma podług ostatniego spisu 41,523 mieszkańców oprócz 10,446 osób zamieszkałych w okręgu parafji do miasta należących.

W Petersburgu wyszło powtórnie tłumaczenie rosyjskie metafizyki Baumeistera. Wydawca *Pszczoły północnej* donosząc o tém, mó-

wi, że jak mody zagraniczne wtenczas dopiero dochodzą do Petersburga, kiedy już w stolicach, z których przybyły, inne ich miejsce zajęły, tak również dzieje się z niektórymi książkami. Do nich można policzyć starą metafizykę Baumeistera, który umarł jeszcze roku 1785. Widać jednak, że w Rossji nie tyle jest uprzedzenia przeciw metafizyce, ile w innych krajach słowiańskich, kiedy nawet dzieło Baumeistera powtórnego doczekało się wydania.

Prszburska gazeta pisze, iż dzień 28 lutego r. b. był dniem nieszczęśliwym dla mieszkańców niedaleko miasta Neusohl. Z rana tegoż dnia urwała się z góry *Majerowa Skala* lawina śniegu i stoczyła się na równinę, zwaną *Turecka*, gdzie jeden dom drewniany zupełnie zasypała, inny o dwa sążnie dalej ponęła i przygniotła. W ostatnim domu znajdowała się rodzina z 5 osób złożona; z tych małżonkowie przebudzeni ze snu hukiem toczącej się masy śniegu i trzeszczeniem dachu o niebezpieczeństwie ostrzeżeni, wybiegli z domu, małym otworem w ścianie połamaną i wszyscy inni oprócz małego skaleczenia ocalili się podobnie, tak, iż dom tylko krowę przygniotł. Tym nieszczęśliwsi byli mieszkańcy pierwszego domu, którego ślad odgrzebano dopiero po 36 godzinach; przeszło 150 osób pracowało nieustannie przez ten czas nad odgrzebaniem domu. Znalaziono w nim najprzód zwłoki 18letniego chłopca, którego głowa zupełnie na płasko była zgnieciona; drugi mężczyzna miał nogę złamaną i głową dotykał nogi; matkę tej nieszczęśliwej familji znaleziono leżącą na twarzy i na śmierć zgniecioną; dziewięcioletni chłopiec żył jeszcze, ale był mocno poparzony spał był bowiem na ławce przy piecu, agdy się piec zaważył wpadł w żar, nim jeszcze śnieg ogień przysięgał; nakoniec wydobyto jeszcze zwłoki 12 dziewczyny, którą dwie belki na śmierć zgniotły. Czternastoma dniami piérwój, zasypały śniegi z góry stoczone trzynastoletniego chłopca, który szedł do roboty z łopatą; po trzech godzinach wydobyto go w postawie skurczonej, zu-

pełnie zdrowego. Piérwsze słowa jego były: *Aj! Mogu łopatu!* (Ah! moja łopata!)

W Serbji ustanowioną została kommissja do ułożenia dla kraju praw zasadniczych. Przewodniczy jój sam książę Miłosz Obrenowicz, a kieruje bezpośrednio jój pracami Wuk Stefanowicz Karajgy; kommissja ta przyjęła za zasadę praw dla Serbji Kodex cywilny austriacki i Kodex Napoleona.

Trzech braci Werszowiczów, niedaleko Klajpedy zamieszkałych, zapobiegając temu ażeby im nie zaprzeczono, iż pochodzą z książąt czeskich Wrsowiczów, ogłosili przez pisma publiczne, że na przyszłość podpisywać się będą *Wrswowecz Sekerka z Sedczicz*.

Na dworcowym dziedzińcu w Petersburgu postawiony będzie pomnik błogostawionój pamięci Alexandrowi Cesarzowi, na wzór pomnika wzniesionego w Rzymie przez senat i naród na cześć Trajana. Na wierzchu jego znajdowała się brązowa pozłacana statua tego Cesarza, trzymająca w jednéj ręce berło a w drugiéj kulę ziemską, w której zachowany był drogi popiół zwłok jego. Sto osmdziesiąt pięć schodów marmurowych umieszczonych wewnątrz, i oświetconych 43 oknami, prowadziły aż na sam wierzch pomnika.

Izba niższa w Anglji posiada wosobie pułkownika Wilsona członka, którego mowy wszystkich zawsze do śmiechu pobudzają. Gdyby hrabstwo Essex nie było wybrało do parlamentu P. Bramston, ale P. Connyer, który się o miejsce w parlamencie ubiegał, byłoby wizbie dwóch pajaców. Ten P. Connyer miał w czasie wyborów do wyborców taką mowę: "Hrabstwo Essex! Trzymaj moją stronę! Baczność! Cielęta angielskie! Otwórzcie uszy i słuchajcie głosu mego w postawie prostej, formalnej i godnej! Zgromadziliśmy się tutaj dla wykonania największego prawa Anglików, to jest, ażeby wybrać szlachcica, któryby was reprezentował i dzielnie uderzył na xięcia Wellingtona. Mojem godłem jest: uczciwość i praw-

da muszą zawsze odnieść zwycięztwo nad paljatywami i figlami hokuspokusowemi. Szanowny P. Peel powinien być r. z. tak mówić, jak ja teraz mówię. Jest on moim prywatnym i publicznym przyjacielem. Roku zeszłego polował w moim lesie; las ten jak wam wiadomo, nazywa się *Orange*, lecz ponieważ szanowny minister tak wybornie w nim celował, jak tylko najlepiej celować może w izbie niższej, nazwałem przeto las mój *Orange-Peel*. Gdybym był w izbie, kiedy usamowolnienie Irlandji proponowano, byłbym sobie dał raczej rękę uciąć, a niżeli za nią głosować; ale kiedy już emancypację przyjęto, wołałbym rękę stracić, aniżeli żądać jej zniesienia. Nie chcę tu mówić o grobach; wszelako, gdyby moja żona w grobie leżała, nie miałbym nic przeciw ożenieniu się z katoliczką. Najlepszym sposobem zreformowania parlamentu jest zreformowanie was samych; gdy to uczynicie, niezawodnie zasiedad będą w parlamencie sami poczciwi ludzie. Manchester powinno mieć reprezentację, a zbutwiałe miasteczka powinny się bez niej obejść. Co się tycze dziesięcin, powiedziałbym o nich tak, jak odpowiedziałem na jarmarku pewnemu rzeźnikowi: Uskarżał on się na dziesięciny; zapytałem go, co by uczynił, gdyby mu kto zabrał cwiartkę baraniny. „Dałbym mu ją za kark”, była jego odpowiedź. A więc, (rzekłem) panie rzeźniku, gdybym był pastorem, a gdyby mi chciał kto zabrać dziesięcinę, uderzyłbym go za kark 10 razy.”

W Berlinie wystawiony będzie pomnik Frydrykowi II. Sam pozag bronzowy spoczywać ma na kolumnie trajańskiej. Wkrótce także rozpocznie się w Berlinie budowa officyn szpitalu, zwanego *Charité*; gmach ten, już teraz wielki, ma być jeszcze 3 razy większy.

Król bawarski wyjechał do Włoch; syn jego przybył do Hanoweru pod nazwiskiem hr. Goettingen.

W Hamburgu umarł konsul pruski Grote,

który od dawna nosił tytuł pruskiego *Maitre de la Garde-robe*.

Sejm szwedzki ukończył się. Królowi szwedzkiemu podano niedawno memorjał, dowodzący że w górach prowincji szwedzkiej Kolmar znajdują się żyły srebra, ciągnące się na mil kilka i które przynieśćby mogły taką korzyść, iż bez naruszenia innych funduszków możnaby z nich opłacić dług narodowy.

ZRzymu donoszą, że pułkownik Heidegger, który w Grecji służył, niebezpiecznie tam zachorował.

Prezes izby deputowanych P. Royer Colard otrzymał ze strony rządu odezwę ażeby się wprowadził do hotelu prezesów izby, ponieważ, jak izba, tak i obowiązki jego są tylko odroczone.

Minister oświecenia publicznego we Francji zbija przez gazety zadany sobie zarzut, jakoby doradzał królowi chwycenia się środków gwałtownych dla poskromienia antiministerjalnego ducha.

Jeden z dzienników paryzkich obiecuje drukować mowy deputowanych, które w ciągu posiedzeń miały być powiedziane.

Wysłany przeciw Owason, którzy posiadłości francuzkie na wyspie Madagaskar pustoszyli, kapitan Goubeyre, zdał rapport, w którym donosi, że Owasonie zostali pobici i stracili warownią.

Załączają, że izba deputowanych została odroczoną, bo publiczność byłaby się dowiedziała o wielu ciekawych petycjach. Między innymi podał były kupiec z Salins petycję, ażeby bogaci wyborcy mający podwójne głosy ponosili podwójne ciężary publiczne, a zatem, żeby ich synowie w wieku spisowym 2 losy ciągnęli, nie 8, ale 16 lat służyć w wojsku mieli obowiązek, i dopiero po 60 latach służby, i 100 latach życia zyskiwali prawo do emerytury.

Gazeta codzienna paryzka donosi za rzecz pewną, że król mianował ministra wojny hr.

Bourmont naczelnym dowódcą wyprawy przeciw Algierowi.

Bey tunetański zobowiązał się zachować neutralność względem Francji; ma on 2 fregatty, 2 korwety, bryga, 8 feluk i do 10,000 prawie regularnej jazdy.

Wkrótce ma być wystawiony na teatrze państwowym Odeon *Trylog* p. t. Sztokholm, Fontenbło i Rzym; rzecz wzięta z życia Krystyny królowej szwedzkiej. Dekoracje do tej sztuki kosztują przeszło 30,000 fr.

Podług listów w Londynie z Kadyxu otrzymanych, popłynąć miało do Hawanny jeszcze w lutym 3000 wojska hiszpańskiego. Cała wyprawa hiszpańska przeciw Ameryce południowej składać się ma z 18,000 wojska.

Hrabia Capodistrias wyznaczył kommissję z senatorów złożoną, do ułożenia konstytucji nowej dla Grecji. Mówią, że senat nie pochwala podobnego działania w chwili, w której względem losu Grecji za granicą narady się odbywają.

Ateny mają być stolicą nowego państwa greckiego.

Słychać, że wojsko francuzkie będące w Morzei, działać będzie przeciw Algierowi.

Naczelnik Majnotów Murginos zakończył życie. W jego rodzinie zachorowało nagle 16 osób.

Mam zamiar sprzedania pod najdogodniejszymi dla kupującego warunkami, całkowicie lub częściowo mój Handel składający się z różnych towarów korzennych i rozmaitego gatunku wina. Upraszam wszystkich, którzy mi są winni, aby w jak najkrótszym czasie uiścić się raczyli, w przeciwnym bowiem razie byłbym zmuszony, drogą prawa mojej należyłości poszukiwać. Jeżeli do mnie ma kto jaką pretensję, niech się zgłosić raczy, a przekonawszy mnie o jej rzetelności, natychmiast zapłatę otrzyma.

Tomasz Brzeziński.

Wina różne złożone do wyprzedania w Sklepie Ubożych w domu dobroczynności, po najtańszej cenie, to

jest: Wina Reńskie z r. 1822, Markebruner, Riedscheimer i Hochheimer butelka zł. 5 z r. 1825, Markebruner, Hochheimer i Liebfrauenmilch zlp. 4, Reńskie czerwone Asmanshauser zlp. 4; Hermitage białe w butelkach z miejsca sprowadzone, pierwszy gatunek butelka po zlp. 13, drugi gatunek butelka zł. 11; Rheinischer Ausbruch but. zł. 4. Wina Węgierskie, tłuste i wytrawne but. zł. 3 gr. 15; Maślacz wytrawny z r. 1822 but. zł. 5, stare Węgierskie but. zł. 10, Kapka but. zł. 12, pół butelki zł. 6.

Dom murowany o kilku pokojach dolnych w górnym, wśród ogrodu, pod liczbą 1554 przy ulicy Chmielnej jest do najęcia od Wielkiej nocy. Wiadomość u Franciszka Walczyńskiego w domu Paca w prawym pawilonie, na dole.

Niżej podpisany Dom handlowy kontynuując rozpoczętą sprzedaż Win po cenach znizowanych w pałacu własnym przy ulicy Długiej w stacji Ner 17, ma zaszczyt donieść Szanownej publiczności, iż w celu jak najprędszego ukończenia tejże sprzedaży, postanowił osobom biorącym od razu w ilości znacznej, dawać *Rabatt stosoway* zaręczając za dobre gatunki Win. — *Dykert et Syn.*

Dobra Ziemskie w województwie Sandomierskiem, są do sprzedania lub zamiany za dom w Warszawie, albo zadzierzawienia na lat kilka; dalsza wiadomość przy ulicy Koźłej w domu Ner 1824 w dziedzińcu na pierwszym pięttrze w korpusie u tamecznego lokatora.

Podpisany, powziawszy wiadomość, iż po zmarłym za granicą Michale Tanejewskim bezdzietnym, znaczny pozostały majątek, w obce dostał się rece; i że siostra ojca zmarłego Elżbieta z Tanajewskich, z mężem swym Michałowskim porucznikiem, niegdyś w Szczuczynie mieszkała; wzywam przeto sukcesorów tejże familji, aby z dowodami swemi, celem powzięcia dalszych w tej mierze wiadomości, osobiście lub frankowanemi listy do mnie zgłosili się. Braun, burmistrz w mieście Szczuczynie, obwodzie i województwie augustowskiem.

Ogórki hollenderskie jak najlepiej ukwaszone i zakonserwowane, kopa większych po zł. 6, kopa mniejszych po zł. 4, korniszony słoik zł. 3; rydzów słoik zł. 3 gr. 15 do sprzedania w domu Ner 649 przy uli. Przejazd wprost ulicy Długiej na 2giem pięttrze.

Doniesienie Loteryjne z KANTORU WERTHEIMA. LOSÓW KUPNYCH czyli NOWYCH do 3eiej klasy 37mej Loterji J U T R O ciągnąć się mającej, całkowitych po zł. 57, gr. 15, ćwierciowych po zł. 14, gr. 12, w moim kantorze jeszcze dostać można. — Warszawa d. 3 kwietnia 1830 roku. A. Wertheim. — Na Krak. Przed. w domu W. Ryxa Ner 385.